

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่างเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์สถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง อันประกอบด้วยสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ และสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2544 จำนวนทั้งสิ้น 589 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์สถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง อันประกอบด้วย สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ และสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2544 จำนวนทั้งสิ้น 248 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เครชชี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็นชั้นภูมิ โดยใช้สถาบันราชภัฏ คณะและระดับการดีในการปฏิบัติงานของอาจารย์เป็นตัวแปรแบ่งชั้นภูมิ
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนของจำนวนอาจารย์ในแต่ละชั้น โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย
3. สุ่มอาจารย์สถาบันราชภัฏในแต่ละชั้นภูมิตามจำนวนที่กำหนด

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดประชากร โดยจำแนกเป็นจำนวนอาจารย์แต่ละคณะของสถาบันราชภัฏ
ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

สถาบัน ราชภัฏ ในเขต ภาคเหนือ ตอนล่าง	ประชากร												
	คณะ ครุศาสตร์		คณะ วิทยาศาสตร์		คณะ วิทยาการ จัดการ		คณะ มนุษยศาสตร์		คณะ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม		คณะ เทคโนโลยี การเกษตร		รวม
	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	
สถาบัน ราชภัฏ กำแพง เพชร	17	3	12	14	7	10	25	5	7	4	-	-	
สถาบัน ราชภัฏ นครสวรรค์	30	-	54	12	14	8	38	13	-	-	-	-	169
สถาบัน ราชภัฏ เพชรบูรณ์	20	1	30	17	16	3	22	4	-	-	6	3	122
สถาบัน ราชภัฏ พิบูล สงคราม	43	5	30	17	21	13	32	7	5	3	12	6	194
รวม	100	9	126	60	58	34	117	29	12	7	18	9	589

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกเป็นจำนวนอาจารย์ในคณะของสถาบันราชภัฏ
ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

สถาบัน ราชภัฏ ในเขต ภาคเหนือ ตอนล่าง	กลุ่มตัวอย่าง												
	คณะ ครุศาสตร์		คณะ วิทยาศาสตร์		คณะ วิทยาการ จัดการ		คณะ มนุษยศาสตร์		คณะ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม		คณะ เทคโนโลยี การเกษตร		รวม
	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	
สถาบัน ราชภัฏ กำแพง เพชร	10	1	6	7	4	5	10	1	4	2	-	-	50
สถาบัน ราชภัฏ นครสวรรค์	10	-	2	9	7	6	15	6	-	-	-	-	70
สถาบัน ราชภัฏ เพชรบูรณ์	10	1	10	9	8	3	10	3	-	-	2	1	57
สถาบัน ราชภัฏ พิจิตร สงคราม	10	2	10	8	10	6	10	3	2	1	63	6	71
รวม	40	4	42	33	29	20	40	13	6	3	8	4	248

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล ด้านเพื่อนร่วมงาน ด้านผู้บริหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมีดังนี้

มากที่สุด หมายถึง สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

มาก หมายถึง สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

ปานกลาง

น้อย หมายถึง สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติโดยรวม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ใช้กรอบความคิด ทฤษฎีของ เฮอร์ซเบิร์ก ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ 14 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ปัจจัยเชิงใจ

- 1.1 ความสำเร็จของงาน
- 1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ
- 1.3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ
- 1.4 ความรับผิดชอบ
- 1.5 ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน

2. ปัจจัยค่าจูน

- 2.1 นโยบายและการบริหารงาน
- 2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต
- 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 2.4 เงินเดือน

- 2.5 สถานะทางอาชีพ
- 2.6 ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว
- 2.7 ความมั่นคงในงาน
- 2.8 สภาพการทำงาน
- 2.9 วิธีการบังคับบัญชา

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ให้ผู้เลือกตอบได้ 5 ระดับโดยมีเกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือมีดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในกานปฏิบัติงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ
2. กำหนดกรอบเนื้อหา เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในสถาบัน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูล ด้านเพื่อนร่วมงาน ด้านผู้บริหาร กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน โดยครอบคลุมนิยามศัพท์ และความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานกรรมการและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเพื่อหาความตรงตามเนื้อหาและหาความเหมาะสมที่จะเก็บข้อมูล จำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ศาสตราจารย์ ดร.พนัส หันนาคินทร์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย และวิเทศสัมพันธ์ สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

1.3 รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธประเสริฐ หัวหน้าภาควิชาบริหาร การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรี ดวงทิพย์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

1.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวัฒนา สุกกระ คณบดีคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ย 0.5 ขึ้นไปพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอประธานกรรมการและประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากรจริงแต่ลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ในสถาบันราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยง ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงดังนี้

7.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของ อาจารย์สถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 40 ข้อ ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 ส่วนสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง ในแต่ละด้านได้ค่าความเที่ยง ดังนี้

7.1.1 ด้านกายภาพ (ข้อ 1-17) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

7.1.2 ด้านสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล (ข้อ 18-22) มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.70

7.1.3 ด้านเพื่อนร่วมงาน (ข้อ 23-32) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

7.1.4 ด้านผู้บริหารงาน (ข้อ 33-40) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

7.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ อาจารย์สถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 66 ข้อ ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 ส่วนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง ใน 14 ด้านได้ค่าความเที่ยง ดังนี้

- 7.2.1 ความสำเร็จของงาน (ข้อ 1-6) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.82
- 7.2.2 การได้รับการยอมรับ (ข้อ 7-10) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86
- 7.2.3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (ข้อ 11-15) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75
- 7.2.4 ความรับผิดชอบ (ข้อ 16-20) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81
- 7.2.5 ความก้าวหน้าในการงาน (ข้อ 21-26) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.80
- 7.2.6 นโยบายและการบริหารงาน (ข้อ 27-31) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88
- 7.2.7 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (ข้อ 32-34)

มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75

- 7.2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (ข้อ 35-39) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84
- 7.2.9 เงินเดือน (ข้อ 40-44) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.85
- 7.2.10 สถานะทางอาชีพ (ข้อ 45-49) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.71
- 7.2.11 ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว (ข้อ 50-54) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86
- 7.2.12 ความมั่นคงในงาน (ข้อ 55-59) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.61
- 7.2.13 สภาพการทำงาน (ข้อ 60-62) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.90
- 7.2.14 วิธีการบังคับบัญชา (ข้อ 63-66) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.79

8. นำแบบสอบถามมาพิจารณาค่าความเที่ยงแล้วนำเสนอให้ประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงอธิการบดีของสถาบันราชภัฏทั้ง 4 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อคณบดีแต่ละคณะด้วยตนเอง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. มอบแบบสอบถามผ่านคณบดีแต่ละคณะเมื่อใช้ระยะเวลาพอสมควรผู้วิจัยรับคืนแบบทดสอบด้วยตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไปที่สถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง ทั้งหมด 248 ฉบับ ได้กลับคืนมา 214 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.29 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติพื้นฐานความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่างด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้
 - 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมากที่สุด
 - 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมาก
 - 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานปานกลาง
 - 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานน้อย
 - 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่างโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้
 - 4.50 – 5.00 หมายถึง พึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด
 - 3.50 – 4.49 หมายถึง พึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก
 - 2.50 – 3.49 หมายถึง พึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง
 - 1.50 – 2.49 หมายถึง พึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย
 - 1.00 – 1.49 หมายถึง พึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่างจำแนกตามประสบการณ์การทำงานวิเคราะห์โดยการทดสอบค่า t - test
5. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่างโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วทำการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้
 1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.8 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงหรือสูงมาก
 2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 – 0.8 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.4 – 0.6 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.2 – 0.4 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าต่ำกว่า 0.2 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

Kamphaengphet
Rajabhat
University